

Zdroje, dary a sociální kapitál

Komunitní akademie
2024

ZDROJE, DARY A SUPERSCHOPNOSTI

Zdroje jsou materiální, lidské a institucionální kapacity dostupné v komunitě, které lze využít k jejímu rozvoji a zlepšení kvality života.

Dary představují jedinečné schopnosti, talenty a dovednosti jednotlivců, které mohou přispět k rozvoji a posílení komunity.

Superschopnosti komunity jsou zdroje, které jsou již mobilizované, a jsou přetavené do funkčních aktivit - třeba lokální farmářské trhy, sociální služba pro seniory, doučování v rámci knihovny - které se v rámci sousedství odehrávají a přispívají k tomu, že se zde dobře žije. Je dobré se o ně při komunitním rozvoji opírat a používat je jako zdroj.

Co se dozvíte

- Co jsou to zdroje
- Co jsou to dary a jak je objevovat
- Jak funguje sociální kapitál

Komunitní rozvoj založený na potenciálu, darech a zdrojích je přístup, který mění tradiční pohled na rozvoj komunit a sousedství. Namísto soustředění se na problémy a nedostatky se tento přístup zaměřuje na objevování a následnou mobilizaci silných stránek, schopností a zdrojů, které již v daném místě existují. Tento pozitivní a inkluzivní model rozvoje staví na myšlence, že každá komunita, bez ohledu na svou velikost, ekonomickou situaci či sociální zastoupení, je plná potenciálu a příležitostí k růstu.

Tento přístup, často označovaný jako Asset-Based Community Development (ABCD), vyzdvihuje dary jednotlivců, sociální sítě, lokální podniky, neziskové organizace, veřejné prostory a kulturní hodnoty jako klíčové prvky pro budování zdravých a prosperujících sousedství. Klíčem je vnímat komunitu jako celek, který disponuje množstvím rozmanitých zdrojů využitelných ve prospěch a rozvoj komunity. Tím se podporuje aktivní zapojení obyvatel, jejich spolupráce a vzájemná výměna znalostí a zkušeností. Obyvatelé se tak stávají nejen příjemci pomoci, ale hlavně iniciátory a tvůrci změn ve svém okolí. Komunitní rozvoj zaměřený na dary a zdroje vede ke sdílenému vlastnictví a odpovědnosti za procesy změny.

Asset-Based Community Development (ABCD)

Historie ABCD sahá do 90. let 20. století, kdy jej vyvinuli John McKnight a Jody Kretzmann na Northwestern University v USA. Ve své práci „Building Communities from the Inside Out: A Path Toward Finding and Mobilizing a Community's Assets“ z roku 1993 položili základy pro ABCD přístup. McKnight a Kretzmann kritizovali tradiční přístupy k rozvoji komunit, které se zaměřovaly na identifikaci problémů a potřeb, a místo toho navrhli metodu, která se zaměřuje na pozitivní aspekty a možnosti. ABCD od té doby získalo globální uznání a bylo adaptováno v různých kontextech po celém světě. Dnes se používá k posilování komunit, rozvíjení místní ekonomiky, budování sociální soudržnosti a podpory udržitelného rozvoje prostřednictvím mobilizace komunitních zdrojů. V Nadaci Via se snažíme o to, abychom ABCD přizpůsobili českému kontextu a pomáhali komunitám zavádět jeho základní principy.

Zdroje

Zdroje v komunitách představují všechny dostupné prostředky, dary a kapacity, které mohou být mobilizovány pro podporu rozvoje, zlepšení kvality života a posílení sociální soudržnosti. Tyto zdroje nejsou pouze materiální, ale zahrnují také nehmotné hodnoty, jako jsou dovednosti, znalosti, sociální vazby a kulturní tradice. Z pohledu komunitního rozvoje je důležité objevovat a využívat tyto zdroje, aby se sousedství mohlo rozvíjet udržitelným a inkluzivním způsobem.

Typy zdrojů v komunitách

Lidské zdroje

Dovednosti a schopnosti jednotlivců: Každý člen komunity má unikátní schopnosti, talenty a odborné znalosti, které mohou být přínosem pro komunitní projekty – tzv. dary. To zahrnuje vše od praktických dovedností (např. řemeslníci, zahradníci) po profesionální znalosti (např. právníci, učitelé, zdravotníci) až po dary síťování, mediace konfliktů či péče.

Dobrovolnictví: Lidé mohou přispívat svým časem a energií k rozvoji komunitních iniciativ a projektů. Dobrovolníci jsou klíčovým zdrojem, protože přinášejí nejen pracovní sílu, ale také nadšení a komunitní angažovanost.

Sociální zdroje

Sociální kapitál: Sociální sítě a vztahy mezi obyvateli jsou zásadním zdrojem, který podporuje spolupráci, sdílení informací a vzájemnou podporu. Komunity s vysokým sociálním kapitálem a vzájemnou provázaností mají tendenci být soudržnější a efektivnější při řešení problémů.

Komunitní organizace a spolky: Neformální a formální skupiny, jako jsou sousedské iniciativy, sportovní kluby, kulturní spolky a další občanské organizace, hrají důležitou roli při mobilizaci zdrojů, poskytování služeb a hromadění sociálního kapitálu.

Ekonomické zdroje

Místní podniky: Místní podniky mohou poskytovat pracovní místa, zboží a služby a přispívat k ekonomickému rozvoji komunity. Místní podnikatelé také mohou být zdrojem finanční i nefinanční podpory komunitních projektů.

Mikrofinancování a komunitní fondy: Komunity mohou vytvořit mikrofinanční iniciativy (např. kampaň na [darujme.cz](https://www.darujme.cz) zaměřená na obnovu místní kaple) nebo fondy na podporu lokálních projektů a podnikání, což může zvýšit ekonomickou soběstačnost a prosperitu (např. Černošický komunitní fond).

Fyzické a přírodní zdroje

Infrastruktura a veřejné prostory: Školy, knihovny, parky, komunitní centra, sportovní zařízení a další infrastruktura představují klíčové zdroje, které mohou být využity pro komunitní aktivity, setkání a projekty.

Přírodní zdroje: Mnoho komunit má přístup k přírodním zdrojům, jako jsou zahrady, lesy, řeky a další ekosystémy. Tyto zdroje mohou být využity k podpoře setkávání, udržitelného zemědělství, ekologickým projektům nebo rekreaci.

Kulturní a historické zdroje

Kulturní dědictví a tradice: Místní kultura, tradice, zvyky a historická paměť jsou cenné zdroje, které posilují identitu komunity a vytvářejí pocit sounáležitosti. Mohou být také využity pro kulturní či turistický rozvoj.

Umění a kreativita: Umělci, hudebníci, řemeslníci a další tvůrčí jednotlivci přinášejí do komunity inovace, inspiraci a estetickou hodnotu, což může posílit místní identitu a přitáhnout pozornost zvenčí.

Informační a vzdělávací zdroje

Školy a vzdělávací instituce: Místní školy, univerzity a vzdělávací organizace poskytují příležitosti pro vzdělávání, školení a rozvoj dovedností, což přispívá k posílení lidského kapitálu komunity.

Komunitní informační síť: Sdílení znalostí, informační setkání, workshopy a další formy vzdělávacích aktivit přispívají k posilování komunit a jejich obyvatel.

Dostupnost zdrojů

Samotná existence zdrojů v komunitě neznamena, že jsou okamžitě k dispozici a je možné je využít k naplnění cílů vaší iniciativy. Mobilizace zdrojů je většinou založená na vyjednávání či na směně. Ta by měla být výhodná pro obě strany, aby byla zachována rovnováha, která přispívá k udržitelné spolupráci. Zdroje se nejsnáze aktivují, když v tom jejich vlastník spatřuje benefit pro sebe.

Objevování a mobilizace lidského potenciálu tak velmi často souvisí s naplňováním potřeb či vášní dané osoby – mnohem snáze přemluvíte k napečení vánočního cukroví pro vaši akci se svařákem babičku, co je na své pečení pyšná, než tu, která to dělá jen z donucení, protože se to musí. U podnikatelů, co vám budou na akci prodávat místní klobásy za lidové ceny, je zas důležitá vidina propagace a následného zisku. Knihovna vám ráda zapůjčí prostory, protože jí tím napomůžete plnit její komunitní roli.

Je potřeba se také smířit s tím, že někdy je “cena” za zdroj příliš vysoká nebo je dlouhodobě nedostupný i když vy vidíte jeho potenciál - třeba polorozpadlý obecní dům, který by se mohl stát komunitním centrem, jen kdyby zastupitelstvo dalo zelenou pro jeho využívání. Je proto potřeba myslet na to, že některé zdroje jsou dostupné snadno, jiné je potřeba směřovat, o dalších je potřeba vyjednávat a jiných se (minimálně dočasně) vzdát.

Zdroje v místních organizacích a institucích

V sousedství hrají klíčovou roli místní organizace a instituce. Tyto subjekty disponují bohatstvím zdrojů a kapacit, které mohou výrazně přispět k podpoře komunitních aktivit, projektů a iniciativ. Zahrnují nejen fyzické prostory, nástroje a vybavení, ale také odborné znalosti, služby a finanční podporu. Když komunita dokáže efektivně spolupracovat s organizacemi a institucemi, otevírá si nové možnosti pro rozvoj, inovace a dlouhodobé zlepšení kvality života všech obyvatel. Tato spolupráce může zahrnovat široké spektrum subjektů – od místních úřadů přes podniky až po neziskové organizace.

Veřejné prostory jako centra komunitního života: Veřejné prostory jsou důležitým zdrojem, který lze využít pro organizaci komunitních akcí, setkání a projektů. Patří sem parky, náměstí, školy, sportovní hřiště, knihovny a komunitní centra. Tyto prostory poskytují bezpečné a přístupné místo, kde se mohou lidé setkávat, spolupracovat a společně tvořit. Například místní školy mohou být využívány pro mimoškolní aktivity, workshopy nebo vzdělávací programy, zatímco parky a hřiště jsou ideální pro venkovní akce, sportovní aktivity nebo sousedské slavnosti. Dobré využití veřejných prostor může posílit sociální vazby a vytvořit místa, kde se obyvatelé a obyvatelky cítí doma a zapojují se do dění v obci. Čím častěji jsou tato místa používána k pozitivním účelům, tím více se stávají důležitou součástí komunitní identity.

Místní podniky jako partneři a podporovatelé: Místní podniky jsou cenným zdrojem nejen finanční podpory v podobě sponzorství, ale také materiální a služební pomoci. Například restaurace mohou poskytnout jídlo pro komunitní akce, stavební firmy mohou nabídnout slevy na materiál pro úpravy veřejných prostor nebo místní obchody mohou darovat produkty jako ceny pro soutěže a tomboly. Podniky mohou přispět i prostřednictvím dobrovolnické práce svých zaměstnanců nebo odborných služeb – například marketingové firmy mohou pomoci s propagací akcí, právníci mohou nabídnout právní poradenství, a architekti mohou přispět svými návrhy na zlepšení veřejných prostor. Vzájemně výhodná spolupráce s místními podniky posiluje komunitní ekonomiku a zlepšuje sousedské vztahy.

Neziskové organizace a instituce jako odborníci a průvodci: Neziskové organizace jsou často bohaté na odborné znalosti, mají zkušenosti s řešením konkrétních problémů a disponují sítí dobrovolníků. Tyto organizace mohou poskytnout odborné vedení, asistovat s plánováním a pomoci s realizací projektů. Zároveň často fungují jako spojovací článek mezi komunitou a širšími regionálními, národními nebo mezinárodními zdroji. Neziskové organizace se mohou zapojit do komunitního plánování, usnadňovat participativní procesy nebo poskytovat školení pro komunitní lídry. Například organizace zaměřené na udržitelnost mohou pomoci s ekologickými projekty, jako je výstavba komunitních zahrad nebo energeticky úsporných budov. Jejich úloha může zahrnovat i fundraising nebo zprostředkování grantových programů.

Nástroje a vybavení pro realizaci projektů: Mnohé organizace, místní úřady a podniky mohou komunitám poskytnout nástroje, stroje a materiální vybavení, které jsou nezbytné pro realizaci projektů. Sdílení zdrojů, jako jsou stavební materiály, nářadí nebo technika, umožňuje komunitám realizovat velké projekty s nízkými náklady. Například městská správa může poskytnout vybavení na údržbu veřejných prostor, místní podnik může půjčit nákladní vozy pro převoz materiálu, nebo hobby obchody mohou poskytnout nářadí pro komunitní workshopy.

Ústečtí dobrodruzi představují inovativní projekt, který vznikl pod taktovkou Míšu Valáškové v lednu 2022 jako reakce na potřebu posílit spolupráci a zlepšit veřejný prostor v Ústí nad Labem. Iniciativa sdružuje více než 150 aktivních členů a členek, včetně zástupců a zástupkyň spolků, neformálních uskupení a jednotlivců/jednotlivkyň, kteří spojují své síly, dovednosti a zdroje, aby pozitivně ovlivnili život ve městě. Klíčovým výsledkem bylo vytvoření databáze znalostí a zdrojů, které mohou být poskytnuty bezúplatně či za symbolickou odměnu ostatním. Toto sdílení nejenom šetří finance při pořádání akcí, ale také přispívá k hlubšímu propojování a vzniku nových aktivit. Tato platforma rychle zareagovala také na příchod ukrajinských uprchlíků do Ústí. Spojili své síly, aby vytvořili bezpečný a podpůrný prostor pro nové příchozí, přičemž vytvořili finanční sbírku a následně zorganizovali 13 akcí pro ukrajinské děti a jejich rodiny. Ústečtí dobrodruzi jsou vzorem moderního komunitního projektu, který propojuje lokální aktéry a zapojuje obyvatele a obyvatelky do aktivního formování jejich okolí. Jejich úspěch spočívá v tom, že dokážou mobilizovat lokální zdroje a vytvořit prostor pro vzájemnou pomoc a podporu.

Lidé a jejich dary

Každé sousedství je tvořeno jednotlivci, kteří do něj přinášejí své jedinečné schopnosti, dovednosti a talenty. Tito lidé jsou základem úspěchu jakékoli iniciativy či projektu, protože svými dary přispívají k obohacení a posílení celého sousedství. Bez ohledu na to, zda jde o dobrovolníky, odborníky, organizátory nebo kreativce, každý člen a členka komunity může nabídnout něco cenného, co pomáhá budovat silnější a soudržnější prostředí pro všechny. Objevování darů je klíčovým prvkem komunitního rozvoje ABCD. Tento proces zahrnuje aktivní zapojení členů a členek komunity a vytváření prostředí, ve kterém mohou sdílet své jedinečné dary a přispívat k pozitivnímu rozvoji.

Jak objevovat dary v komunitách

Osobní rozhovory a setkání: Jedním z nejúčinnějších způsobů, jak objevit dary jednotlivců, je přímá komunikace. Setkání s lidmi tváří v tvář, rozhovory a poslech jejich příběhů mohou odhalit jejich talenty a zájmy. Zjistíte například, že někdo má zahradnické zkušenosti, jiný je dobrý organizátor, někdo další může být nadšený z kulturních aktivit nebo má praktické technické dovednosti. Osobní přístup vytváří důvěru a motivaci a lidé se cítí více zapojeni.

Mapování dovedností a talentů: Vytvoření mapy dovedností v komunitě je praktický způsob, jak systematicky zmapovat schopnosti jednotlivců. Můžete uspořádat komunitní setkání, kde lidé vyplní jednoduché dotazníky o tom, co umí, co je baví a jak mohou přispět. Výsledkem je přehled, který ukazuje, jaké talenty komunita má a kde mohou být využity. Tato mapa může zahrnovat široké spektrum dovedností – od technických po umělecké, organizační nebo třeba řemeslné.

Komunitní akce a workshopy: Organizování komunitních akcí a workshopů je skvělý způsob, jak neformálně objevovat dary jednotlivců. Při takových akcích lidé spontánně předvedou své schopnosti – někdo začne organizovat, jiný vařit, další vytvářet dekorace. Neformální prostředí umožňuje objevovat talenty přirozeně, aniž by lidé měli pocit, že jsou posuzováni.

Vytváření prostoru pro sdílení dovedností: Prostřednictvím pravidelných aktivit nebo workshopů zaměřených na sdílení dovedností můžete povzbudit lidi k tomu, aby se podělili o své dovednosti a talenty s ostatními. Například organizování kurzů vaření, uměleckých dílen, lekcí jazyka nebo technických workshopů umožňuje členům a členkám komunity předvést své talenty a inspirovat ostatní. Tento přístup nejenže podporuje objevování darů, ale také jejich sdílení a růst.

Využití komunitních lídrů: Lídři nebo aktivní členové a členky komunity často znají své sousedy a sousedky a jejich schopnosti. Mohou být užitečnými prostředníky při objevování darů, protože mají přehled o tom, kdo v komunitě vyniká v určité oblasti, nebo kdo má ochotu přispět. Komunitní lídři mohou lidi propojit, přizvat je k aktivitám a povzbudit k zapojení.

Sousedské mapování (asset mapping): Sousedské mapování je nástroj, který se zaměřuje na identifikaci zdrojů, talentů a kapacit v rámci celé komunity. Místní obyvatelé a obyvatelky mohou společně vytvářet „mapu zdrojů“, která zahrnuje nejen individuální dary, ale i skupinové kapacity – například existující organizace, podniky nebo fyzické zdroje, které mohou komunitě pomoci růst. Tento proces vede k identifikaci toho, co komunita již má, místo zaměření na to, co jí chybí.

Povzbuzování při sdílení osobních příběhů: Lidé mohou lépe pochopit, co mohou nabídnout, když mají příležitost sdílet své osobní příběhy. Uspořádání komunitních setkání nebo neformálních diskusí, kde mohou lidé vyprávět o svých zkušenostech, projektech a dovednostech, často odhalí talenty a zájmy, které nebyly dříve viditelné. Lidé tak mohou lépe rozpoznat své vlastní dary a zároveň inspirovat ostatní.

Podpora dobrovolnické činnosti

Dobrovolnická činnost je skvělý způsob, jak lidé mohou objevit své dary a vyzkoušet si nové role. Mnoho lidí objevuje své skryté talenty právě tehdy, když se zapojují do dobrovolnických aktivit – ať už jde o organizaci akcí, pomoc seniorům, práci v komunitní zahradě nebo vzdělávací programy. Dobrovolnictví poskytuje lidem příležitost objevit, co je baví a v čem jsou dobří.

Sociální kapitál

Sociální kapitál představuje nehmotný zdroj, který je klíčový pro fungování společnosti, komunit i jednotlivců. Jedná se o vazby mezi lidmi, které se dají využít pro individuální i kolektivní prospěch. Silný sociální kapitál lidem pomáhá překonávat překážky - ať už se jedná o noční odvoz syna do nemocnice vaším sousedem, dohození kontraktu pro váš podnik od spřátelených rodičů ze školky nebo vypracování stanov vašeho spolku rodinným přítelem, právníkem. Některé druhy kapitálu - jako přemostující či propojovací - pak mají velký význam pro budování inkuzivní a udržitelné komunity.

Typy sociálního kapitálu

Vazebný sociální kapitál (Bonding Social Capital): Tento typ sociálního kapitálu se týká pevných vazeb mezi lidmi - rodinní příslušníci, blízcí přátelé nebo členové fotbalového mužstva. Vazebný sociální kapitál je klíčový pro podporu soudržnosti, solidarity a vzájemné podpory uvnitř homogenní skupiny.

Přemostující sociální kapitál (Bridging Social Capital): Přemostující sociální kapitál vzniká, když se jednotlivci nebo skupiny s různými charakteristikami a zájmy propojují a vytvářejí širší síť. Tento typ kapitálu podporuje propojení mezi různými komunitami nebo sociálními skupinami a může vést k inovacím, výměně znalostí a rozšíření příležitostí. Příkladem může být třeba komunitní pracovník s romskou mládeží, který ve spolupráci s vámi rád zaktivizuje děti, aby se zúčastnili vaší akce, která se tak může stát pestřejší a zajímavější. Výsledkem je pak přínos pro všechny strany.

Propojovací sociální kapitál (Linking Social Capital): Tento typ kapitálu zahrnuje vztahy mezi jednotlivci a skupinami na různých úrovních moci nebo v různých hierarchických pozicích, například mezi komunitami a veřejnými institucemi, neziskovými organizacemi nebo vládními orgány. Propojovací sociální kapitál je důležitý pro přístup ke zdrojům, informacím a politickým nebo ekonomickým rozhodnutím. Je proto dobré si budovat vztahy např. s místními zastupiteli, zastupitelkami a úředníky a úřednicemi, jejichž rozhodnutí mohou mít vliv na činnosti vaší iniciativy.

Sociální kapitál je klíčovým faktorem pro rozvoj komunit, ekonomický růst a celkovou kvalitu života. Posilování sociálního kapitálu prostřednictvím budování silných a inkluzivních sociálních sítí, důvěry a spolupráce může přinést značné výhody pro jednotlivce, komunity i společnost jako celek. Je důležité si uvědomit, že sociální kapitál nemusí být rovnoměrně rozložen napříč komunitami nebo společenskými skupinami, což může vést k nerovnostem v přístupu ke zdrojům a příležitostem. V komunitním rozvoji je proto potřeba se soustředit na přemostující a propojující sociální kapitál, které mají potenciál tyto nerovnosti vyvažovat a zabránit utváření uzavřených sítí, které omezují inovace, diverzitu a inkluzi.

Příběh o přemostujícím kapitálu

Tento příběh je fiktivní, ale čerpá z reálných principů, které jsou podloženy výzkumem a praxí v oblasti komunitní integrace a využívání přemostujícího kapitálu. Studie ukazují, že přemostující sociální kapitál, tedy schopnost propojit různé skupiny lidí a budovat vzájemnou důvěru mezi odlišnými komunitami, je klíčový pro úspěšnou integraci uprchlíků a posílení sociální soudržnosti. Například výzkum provedený v rámci projektu EUROSTAT z roku 2016 zdůrazňuje, že obce, kde jsou vytvořeny příležitosti pro vzájemné interakce a sdílení zdrojů, vykazují lepší výsledky v začleňování uprchlíků i v dlouhodobém posilování vztahů mezi místními obyvateli a obyvatelkami a nově příchozími. Příběh proto ilustruje, jak by taková integrace mohla vypadat, pokud jsou v obci dobře využity místní zdroje a vedení založené na komunitním přístupu.

V malé české obci Hájov žije jen něco málo přes pět set obyvatel. Je to tiché a soudržné místo, kde se mnozí lidé znají i jménem. Uprostřed obce stojí komunitní centrum, které se už léta stará o rozvoj místní komunity a pořádá různé aktivity pro všechny generace. V čele tohoto centra stojí Marie, komunitní pracovnice, která pořádá aktivity pro děti, seniory a rodiny, ale také vyzařuje schopnost přemostovat rozdíly mezi lidmi z různých sociálních a kulturních prostředí. Její talent pro budování vztahů a důvěry je klíčem k tomu, že centrum je pro místní obyvatele oblíbeným místem setkávání.

Na konci roku 2022 došlo v obci k události, která přinesla výzvy i nové možnosti. Do Hájova se přistěhovala malá skupina afghánských uprchlíků z rodin tlumočnicků poté, co v jejich zemi znovu převzal moc Tálibán. Skupinka tvořená rodinami s dětmi hledala v České republice bezpečí a nový začátek. Místní obyvatelé je zpočátku vnímali s obavami. Pro mnoho z nich byla představa soužití s lidmi z odlišné kultury něčím neznámým a cizím. Báli se, jak se noví sousedé začlení, a jestli to nezpůsobí napětí.

Marie však viděla tuto situaci jako příležitost využít přemostující kapitál – svou schopnost propojit různé skupiny lidí a budovat mezi nimi důvěru. Byla si vědoma toho, že pokud bude chtít pomoci oběma komunitám, bude muset nejen organizovat setkání a aktivity, ale také rozvinout empatii a vzájemné porozumění. S dvěma rodinami uprchlíků ji seznámila sociální pracovnice a Marii se rychle podařilo získat si důvěru a zároveň cítila i chuť rodiny zapojit se do života v nové zemi. Usnadňoval to i fakt, že muži uměli anglicky a jeden dokonce i trochu česky a byli zvyklí pracovat po boku Evropanů.

Prvním veřejným krokem bylo zorganizovat neformální setkání v komunitním centru, kde se místní obyvatelé mohli setkat s afghánskými rodinami. Marie chytře naplánovala odpoledne plné her pro děti, čímž prolomila první bariéry. Věděla, že děti jsou přirozenými spojkami, které mohou sjednotit

různé kultury rychleji než formální rozhovory. Zatímco děti z obou komunit hrály fotbal a kreslily obrázky, dospělí si začali mezi sebou povídat, nejprve váhavě, ale postupně stále více uvolněně. Marie celý proces jemně moderovala a povzbuzovala místní k otázkám o afghánské kultuře, jídle a rodinném životě.

Na dalším setkání se Marie rozhodla využít další prvek přemostujícího kapitálu – sdílení jídla. Zorganizovala komunitní večeři, kde si obě strany měly přinést své tradiční pokrmy. Afghánské ženy připravily autentické afghánské jídlo a čeští sousedé zase své oblíbené pokrmy. Během této akce se nad společně sdíleným jídlem otevřel prostor pro vzájemné porozumění a respekt. Diskuse se postupně stáčela k životním příběhům. Místní obyvatelé se dozvěděli o těžkých cestách uprchlíků, o jejich touze po bezpečí a naději na nový začátek.

Marie v těchto setkáních nadále působila jako přemostovatelka. Věděla, jak důležité je vyvážit obavy a neznalosti místních obyvatel s potřebou ukázat, že nově příchozí nejsou hrozbou, ale naopak mohou komunitu obohatit. Snažila se vyzdvihnout společné hodnoty obou skupin, jako je rodina, péče o děti a práce na společném dobru. Organizovala společné projekty, například opravu dětského hřiště, kde Afghánci přiložili ruku k dílu společně s místními. Toto společné úsilí vedlo k tomu, že se obě strany začaly více respektovat a uznávat.

Marie také zapojila afghánské ženy do workshopů ručních prací a vaření, což jim umožnilo nabídnout své dovednosti komunitě a zároveň se postupně učit česky. Zároveň uspořádala jazykové kurzy pro Afghánce, aby mohli lépe komunikovat s místními obyvateli, a pravidelně facilitovala diskuse o kulturních rozdílech, které vedly k většímu porozumění a přijetí.

Díky práci Marie a jejímu přístupu, založeném na přemostujícím kapitálu, došlo v Hájově k pozoruhodné změně. Z počáteční nejistoty a obav se začal rodit nový vztah mezi místními obyvateli a afghánskými uprchlíky. Lidé si začali vážit toho, co mohou nově příchozí nabídnout, a začali je přijímat jako součást komunity. Afghánské děti se začlenily do místní školy a jejich rodiče se začali podílet na organizaci dalších komunitních akcí.

Takový příběh z Hájova ukazuje, jak může přemostující kapitál, zosobněný osvědčenou komunitní pracovníci, pomoci překonat kulturní bariéry a vytvořit soudržnou komunitu, která staví na důvěře, spolupráci a vzájemném respektu. Marie svým příkladem ukázala, jak je důležité nejen naslouchat, ale také aktivně vytvářet prostor pro vzájemné porozumění. Tím přemostila rozdíly mezi lidmi a položila základy pro dlouhodobě udržitelný mír a spolupráci v komunitě.

Zdroje, dary a sociální kapitál

Reflexní otázky

Jaké místní zdroje se ve vašem sousedství nacházejí?

Které z nich jsou dostupné, které by bylo možné získat a které jsou zatím nedostupné ačkoliv byste je chtěli využívat?

Které zdroje považujete za nejdůležitější a proč?

Zdroje, dary a sociální kapitál

Reflexní otázky

Jaké dary mají lidé z vašeho spolku/vaší iniciativy?

O jakých darech ze sousedství víte a jak je (ne)využíváte?

Které dary považujete za nejdůležitější a proč?

Zdroje, dary a sociální kapitál

Reflexní otázky

Jaký typem sociálního kapitálu vy osobně máte?

Jaký typ sociálního kapitálu byste do budoucna rádi budovali a proč?

Kdo z vašeho blízkého týmu vládne jiným kapitálem? Jak ho využívá (nebo by mohl využívat)?